

Anexa 15: Management Financiar

Cuprins

1.	Perfectionarea sistemului de colectare a veniturilor	2
2.	Îmbunătățirea sistemului de planificare, bugetare și control	5
3.	Elaborarea, aplicarea și monitorizarea tarifului (Exemplu)	9
4.	Planul de creștere a tarifelor servicii de salubritate (Exemplu)	20

1. Perfectionarea sistemului de colectare a veniturilor

Stabilirea condițiilor de încasare a plăților în cazuri speciale:

1. În lipsa proprietarului, chiriașului, cheltuielile necesare pentru achitarea serviciilor vor fi suportate de către persoanele care domiciliază în locuință

2. În caz de absență a locatarului, modul de percepere a plăților pentru serviciile prestate de Întreprindere va fi stabilit conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă , aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 191 din 19.02.2002

Pentru simplificarea procedurii de recalculare, înainte de plecare locatarii vor informa Întreprinderea despre data plecării, sosirii și durata absenței prin intermediul unei cereri scrise depuse la sediul Întreprinderii

Pe perioada specificată în cerere de suspendare a plății pentru serviciile prestate reprezentanții Întreprinderii vor controla constant lipsa locatarilor

Publicarea listei clienților rău-platnici și datornicilor

1. Actualizarea lunară a listei clienților rău-platnici și datornicilor

2. Publicarea lunară / trimestrială a listei clienților rău-platnici și datornicilor:

la posturile de televiziune și radio locale

pe panouri informative din oraș

pe pagina Întreprinderii în cadrul site-ului oficial al Primăriei localității, cu indicarea datoriei acumulate și a perioadei de acumulare

pe profilurile Întreprinderii pe rețelele de socializare (odnoklassniki.ru, facebook.com ș.a.)

pe site-ul oficial al Întreprinderii

după crearea acestora

Elaborarea unui model al avertizării scrise privind datoria acumulată

1. Elemente recomandate a fi menționate în avertizările scrise privind datoria acumulată:

- Suma datoriei acumulate
- Data expirării termenului de achitare a plății pentru serviciile prestate
- Termen-limită oferit spre achitare
- Penalitățile prevăzute pentru întârzierea achitărilor și modul de aplicare a acestora
- Preîntâmpinare referitor la intentarea cazului în instanța de judecată, pentru recuperarea forțată a datoriei acumulate

Colaborarea cu instituții locale pentru colectarea datoriilor de la clienți

1. Colaborarea cu notarii locali pentru perceperea plăților restante de la clienți: eliberarea certificatelor solicitate cu condiția prezentării unui certificat confirmativ privind lipsa datoriilor față de operatorii locali de servicii de utilitate publică, inclusiv față de Întreprindere, avizat prin semnătură și ștampilă de către acestea

2. Colaborarea cu filialele locale ale băncilor prezente în localitate pentru perceperea plăților restante de la clienți: oferirea creditelor solicitate cu condiția prezentării unui certificat confirmativ privind lipsa datoriilor față de operatorii locali de servicii de utilitate publică, inclusiv față de Întreprindere, avizat prin semnătură și ștampilă de către acestea

3. Colaborarea cu Primăria pentru perceperea plăților restante de la clienți:

a. eliberarea certificatelor, autorizațiilor și altor acte solicitate cu condiția prezentării unui certificat confirmativ privind lipsa datoriilor față de operatorii locali de servicii de utilitate publică, inclusiv față de Întreprindere, avizat prin semnătură și ștampilă de către acestea

b. lansarea lucrărilor de reparație, întreținere etc a blocurilor locative din localitate doar după achitarea integrală de către toți locatarii a datoriilor față de operatorii locali de servicii de utilitate publică, inclusiv față de Întreprindere, avizat prin semnătură și ștampilă de către acestea

c. direcționarea cazurilor datornicilor și rău-platnicilor spre examinare către Comisia administrativă a Primăriei

În cazul confirmării vinei inculpatului, acestuia i se vor aplica sancțiunile administrative prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova

Întocmirea unor grafice de achitare în rate a datoriilor existente ale clienților

1. Pentru achitarea în rate va fi încheiat un acord adițional la contractul de prestare a serviciilor sau un contract separat, care va cuprinde în mod obligatoriu

Suma datoriei acumulate

Perioada de formare a datoriei

Confirmarea de către părți a datoriei existente (în special de către client)

Graficul de achitare în rate

Penalitățile prevăzute pentru întârzierea achitărilor sau refuzul respectării obligațiilor de plată

2. Îmbunătățirea sistemului de planificare, bugetare și control

Formarea bugetelor

- *Bugetul veniturilor și cheltuielilor;*

Sunt binevenite formarea bugetelor specifice pe activități: bugetul de vânzări (un model este prezentat mai jos), bugetul de marketing, bugetul de producție, bugetul cheltuielilor administrative generale, bugetul cheltuielilor de întreținere a activelor, ș.a.)

- *Bugetul de cheltuieli operationale (un model este prezentat mai jos);*
- *Bugetul de investiții (un model este prezentat mai jos);*
- *Bugetul proiectelor, programelor;*
- *Bugetul programelor de parteneriat;*
- *De asemenea întreprinderea poate elabora bugete detaliate: până la nivelul resurselor planificate, pe departamente ale întreprinderii, bugetul mijloacelor fixe, bugetul fluxului de numerar, bugetele aferente achizițiilor de bunuri materiale, ș.a. , și este rațional ca aceste bugete să fie elaborate pe o perioadă de semestru.*
- *Formarea bugetului consolidat și stabilirea priorităților bugetare;*
- *Revizuirea și corectarea bugetelor;*

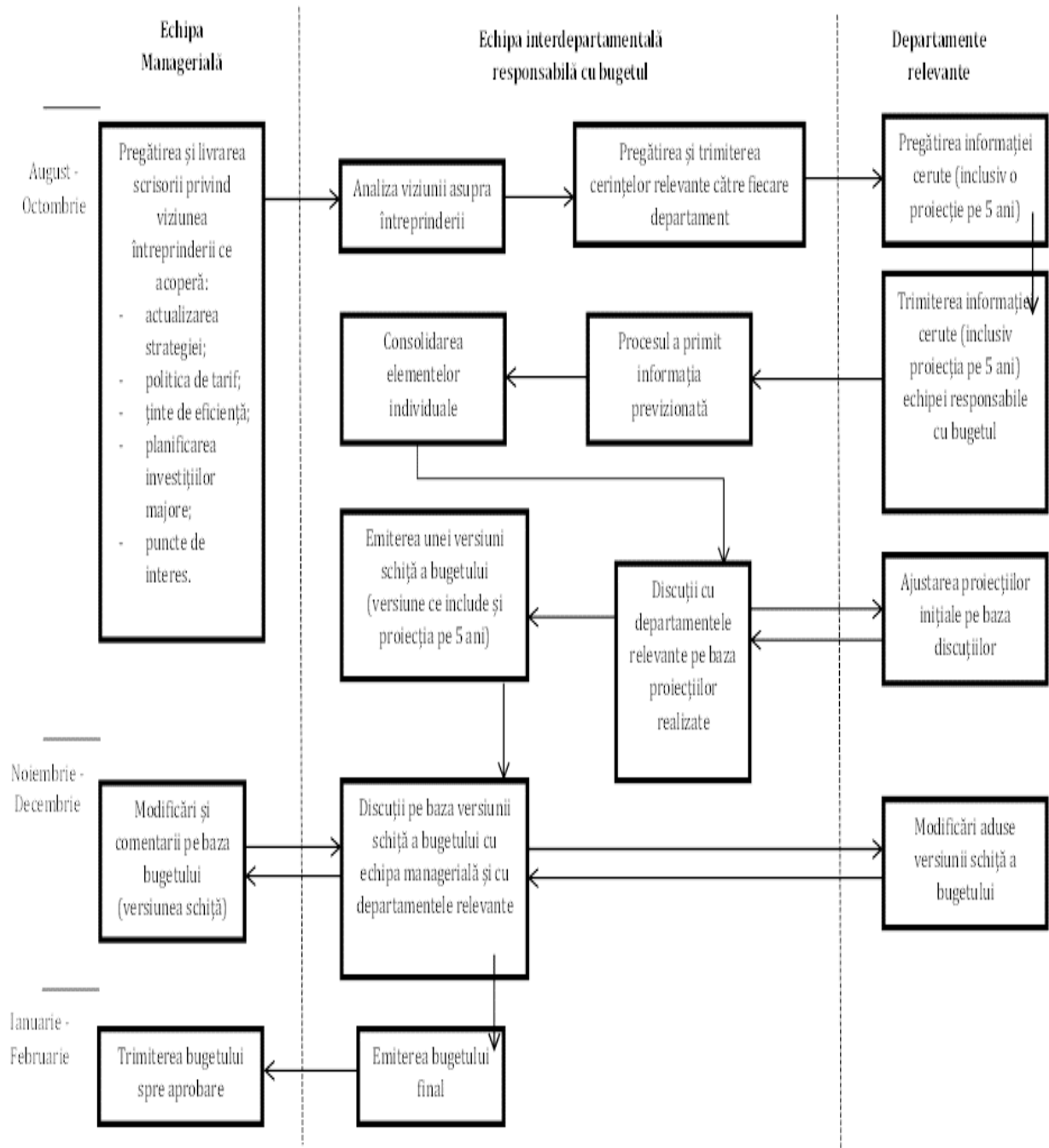
Pentru procesul de bugetare, dacă nu este disponibil un modul integrat, poate fi întocmit și folosit un proiect Excel. Acest model poate fi pregătit intern de specialiștii întreprinderii sau poate fi pregătit de către un consultant (un model) și apoi folosit de specialiștii întreprinderii.

Controlul asupra executării bugetelor

- *Respectarea graficului și mărimii mijloacelor bănești încasate;*
- *Respectarea graficului și volumului de cheltuieli;*
- *Încasările și plățile neprevăzute;*

Buget cheltuieli operationale							
Luna	Trim	An	Categorie	Cheltuieli	Buget	Actual	Diferenta
Ian	Q1	2015	Directe	Combustibil			
Dec	Q4	2015	Directe	Combustibil			
Ian	Q1	2015	Directe	Energie			
Dec	Q4	2015	Directe	Energie			
Ian	Q1	2015	Directe	Personal			
Dec	Q4	2015	Directe	Personal			
Ian	Q1	2015	Directe	Reparatii			
Dec	Q4	2015	Directe	Reparatii			
Ian	Q1	2015	Directe	Amortizare			
Dec	Q4	2015	Directe	Amortizare			
Ian	Q1	2015	Directe	Altele			
Dec	Q4	2015	Directe	Altele			
Ian	Q1	2015	Generale si administrative	Personal			
Dec	Q4	2015	Generale si administrative	Personal			
Ian	Q1	2015	Generale si administrative	Combustibil			
Dec	Q4	2015	Generale si administrative	Combustibil			
Ian	Q1	2015	Generale si administrative	Amortizare			
Dec	Q4	2015	Generale si administrative	Amortizare			
Ian	Q1	2015	Generale si administrative	Altele			
Dec	Q4	2015	Generale si administrative	Altele			

Model buget de investiții														
Nr.	Element	Valoarea totală	Valoarea totală actualizată	Total	Finanțate din:							Capacități	Termen	
					Surse proprii	Credite bancare interne	Credite bancare externe	Alte surse	Total alocații bugetare	din care:				
										de la agentul local	pe seama transferului de la bugetul de stat			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1														
2														
3														
4														
...														
n+1														
n+2														
Total														

Mai sus poate fi găsită și o procedură și un grafic estimativ de elaborare a bugetelor pentru o companie de salubritate. Insa trebuie ținut cont de faptul ca revizuirea și monitorizarea bugetării sunt procese continue.

3. Elaborarea, aplicarea si monitorizarea tarifului (Exemplu)

Stabilirea tarifului pentru serviciile de salubritate

În scopul prezentării unei metodologii de stabilire și ajustare a tarifelor, vom prezenta în cele ce urmează principalele aspecte din ordinul ANRSC nr. 109 din 2007 privind stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților.

În acest scop, sunt prezentate principalele elemente cheie ale acestei metodologii de stabilire, ajustare și modificare a tarifelor.

Terminologie generală

A. Termenii folosiți în prezentele norme metodologice au următoarele semnificații:

- aprobarea de tarife - activitatea de analiză și verificare a elementelor de cheltuieli componente ale tarifelor, desfășurată de autoritatea administrației publice locale implicate, cu respectarea normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor, concretizată prin emiterea unei hotărâri;
- stabilirea de tarife - operațiunea de analiză a nivelului tarifelor și a structurii acestora, conform normelor metodologice elaborate de autoritatea de reglementare competentă, pentru operatorii nou-intrați pe piață sau pentru operatorii care încheie contracte de delegare a gestiunii pentru aceste servicii cu autoritățile administrației publice locale;
- ajustarea de tarife - operațiunea de analiză a nivelului tarifelor existente și a structurii acestora, conform normelor metodologice elaborate de autoritatea de reglementare competentă, prin care se asigură corelarea nivelului tarifelor stabilite anterior cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;
- modificarea de tarife - operațiunea de analiză a nivelului tarifelor existente și a structurii acestora, conform normelor metodologice elaborate de autoritatea de reglementare competentă, în situațiile când intervin schimbări majore în structura costurilor care conduc la recalcularea tarifelor existente;
- parametru de ajustare - indicator la modificarea căruia se pot ajusta periodic tarifele. Pentru activitățile specifice serviciului de salubritate parametrul de ajustare poate fi indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică, evoluția cursului de schimb leu/euro sau alt parametru de ajustare stabilit potrivit prevederilor din contractul de delegare a gestiunii;
- operator de serviciu public de salubritate sau activități specifice de salubritate - persoana juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență de a presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, o activitate specifică serviciului de salubritate;

- colectare - strângerea, cu sau fără sortarea deșeurilor, în vederea transportării lor;
- deșeuri municipale - deșeurile menajere și alte tipuri de deșeuri care, prin natură sau compoziție, sunt similare cu deșeurile menajere și care sunt generate pe raza localității;
- deșeuri menajere - deșeurile provenite din activități casnice și care fac parte din categoriile 1501 și 20 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu completările ulterioare;
- deșeuri asimilabile cu deșeuri menajere - deșeurile provenite din industrie, din comerț, din sectorul public sau administrativ, care prezintă compoziție și proprietăți similare cu deșeurile menajere și care sunt colectate, transportate, prelucrate și depozitate împreună cu acestea;
- deșeuri industriale - deșeurile de producție definite potrivit prevederilor legale în vigoare;
- gestionare deșeuri - colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor, inclusiv supravegherea acestor operații și îngrijirea zonelor de depozitare după închiderea acestora.

Stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor

B. Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă în aprobarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților.

C. (1) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților se stabilesc, se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor, în conformitate cu prevederile elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă.

C. (2) Operatorul care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor pentru activitățile specifice de salubritate transmite la autoritatea administrației publice locale următoarele:

- cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține: tarifele în vigoare, în cazul ajustării ori modificării, tarifele solicitate și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare. Tarifele pentru populație, propuse, vor fi determinate cu TVA inclus;
- fișa de fundamentare a tarifului, pe elemente de cheltuieli;
- memoriu tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării tarifelor;
- alte date și informații necesare fundamentării tarifelor.

D (1) Activitățile de salubritate care diferă substanțial de la o perioadă la alta se vor dimensiona pe total valoare.

D (2) Valoarea activității se va fundamenta pe baza elementelor de cheltuieli:

Formula de calcul va fi:

- $V = C(t) + p$, unde:
- V - valoarea activității aferentă perioadei;
- C(t) - cheltuieli totale;
- p - profitul.

Stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate

(1) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se stabilesc pentru operatorii nou-întrați pe piața acestor servicii, precum și pentru operatorii care încheie contracte de delegare a gestiunii pentru aceste activități cu autoritățile administrației publice locale.

(2) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se determină de către operatori, luând în calcul numai acele cheltuieli care sunt specifice activității respective.

(3) Fundamentarea cheltuielilor aferente fiecărei activități în parte se face pe baza consumurilor normate de combustibil, lubrifianți, materii prime și materiale, utilități, respectiv energie, apă și/sau gaze în scop tehnologic și a prețurilor acestora în vigoare, a cheltuielilor cu munca vie, precum și a celorlalte elemente de cheltuieli necesare prestării activității respective.

(4) La stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se au în vedere următoarele criterii:

- cheltuielile pentru combustibilul utilizat se stabilesc în funcție de tipul mașinii folosite, de consumul de combustibil, de cantitatea de deșeuri colectată, transportată și depozitată și de distanța de transport;
- cheltuielile cu energia electrică tehnologică programată anual se stabilesc în funcție de energia consumată de motoarele puse în funcțiune la nivelul unei zile, înmulțit cu cantitatea programată anual și cu prețul de achiziție al energiei electrice în vigoare;
- cheltuielile cu amortizarea se iau în calcul, respectându-se reglementările legale în vigoare;
- cheltuielile cu redevența determinate potrivit prevederilor legale;
- cheltuielile cu materiile prime și materialele consumabile și cu piesele de schimb se stabilesc în funcție de consumurile normate și de prețul de achiziție al acestora;

- cheltuielile pentru protecția mediului se vor lua în calcul la nivelul prevăzut de legislația în vigoare;
- cheltuielile cu munca vie se fundamentează în funcție de cheltuielile cu personalul, potrivit normelor de muncă, în raport cu legislația în vigoare și corelat cu principiul eficienței economice;
- cheltuielile de depozitare a deșeurilor vor fi luate în calcul în funcție de modul de prestare a acestei activități. În situația în care prestația este efectuată de un alt operator, la tariful de precollectare, colectare și transport al deșeurilor municipale se vor adăuga cheltuielile de depozitare aferente;
- cheltuielile cu reparațiile se vor lua în calcul la nivelul programat anual, potrivit planului de reparații;
- fondul pentru închiderea depozitului de deșuri și urmărirea acestuia postînchidere, unde este cazul, în conformitate cu prevederile legale și potrivit aprobării autorității administrației publice locale;
- o cotă de profit.

Stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se face potrivit formulei:

$T = V/Q$, unde,

T - tariful stabilit;

V - venitul programat al activității respective, la nivelul anului;

Q - cantitatea programată în unități de măsură specifice, la nivelul anului în care se face propunerea.

Ajustarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate

(1) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se pot ajusta, cu aprobarea autorității administrației publice locale, la solicitarea operatorilor, în raport cu evoluția parametrului de ajustare, în baza cererilor de ajustare, însoțite de documentația de fundamentare a tarifelor, pe elemente de cheltuieți.

(2) Nivelul tarifului rezultat nu poate depăși nivelul actual, ajustat cu indicii de creștere a parametrului de ajustare.

(3) În cazul ajustării tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 2.

(4) Ajustarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se realizează avându-se în vedere următoarele criterii:

- pentru cheltuielile cu combustibilul tehnologic, cu lubrifianți, cu energia electrică, cu materii prime și materiale consumabile și cu piese de schimb, cu pondere semnificativă în tarif, se va lua în calcul modificarea prețurilor de achiziție față de prețurile în vigoare, în limita prețurilor de piață;
- cheltuielile cu amortizarea se vor lua în calcul, respectându-se reglementările legale în vigoare;
- cheltuielile cu redevența determinate potrivit prevederilor legale;
- cheltuielile pentru protecția mediului se vor lua în calcul la nivelul prevăzut de legislația în vigoare;
- cheltuielile cu personalul se fundamentează în funcție de legislația în vigoare, corelată cu principiul eficienței economice;
- fondul pentru închiderea depozitului de deșeuri și urmărirea acestuia postînchidere, unde este cazul, în conformitate cu prevederile legale și potrivit aprobării autorității administrației publice locale;
- o cotă de profit.

Ajustarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se face potrivit formulei:

$$\Delta(t) = [\Delta(ct) + \Delta(ct) \times r\%] / Q \text{ unde,}$$

$\Delta(t)$ - ajustarea tarifului

$\Delta(ct)$ - creșterea cheltuielilor totale determinate de influențele reale primite în costuri;

$r\%$ - cota de profit a operatorului;

Q - cantitatea programată în unități de măsură specifice, luată în calcul la nivelul avut în vedere la determinarea tarifului actual.

În situația în care la activitatea specifică serviciului de salubritate se include o cotă de dezvoltare pentru infrastructura sistemului public, formula de ajustare se adaptează în mod corespunzător.

Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate

(1) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de salubritate pot fi modificate în următoarele situații:

- la modificarea majoră a costurilor, determinată de punerea în funcțiune a unor utilaje pentru îmbunătățirea calitativă a serviciilor publice de salubritate și numai după intrarea în exploatare a acestora;
- pentru cazurile care conduc la modificarea structurală a costurilor sau a cantităților ori la modificarea condițiilor de prestare a activității, care determină modificarea costurilor cu o influență mai mare de 5%, pe o perioadă de 3 luni consecutiv;
- la modificările determinate de prevederile legislative care conduc la creșterea cheltuielilor de protecție a mediului și de securitate și sănătate în muncă.

(2) În cazul modificării tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 2.

(3) Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se determină avându-se în vedere următoarele criterii:

- pentru cheltuielile cu combustibilul tehnologic, cu lubrifianți, cu energia electrică, cu materii prime și materiale consumabile și cu piese de schimb, cu pondere semnificativă în tarif, se va lua în calcul modificarea prețurilor de achiziție față de prețurile în vigoare, în limita prețurilor de piață;
- consumurile normate de combustibil, lubrifianți, energie electrică, materii prime și materiale vor fi luate în calcul, astfel încât să asigure respectarea prevederilor alin. (1);
- cheltuielile cu amortizarea se vor lua în calcul, respectându-se reglementările legale în vigoare;
- cheltuielile cu redevența determinate potrivit prevederilor legale;
- cheltuielile pentru protecția mediului se vor lua în calcul la nivelul prevăzut de legislația în vigoare;
- cheltuielile cu personalul se fundamentează în funcție de legislația în vigoare, corelată cu principiul eficienței economice;
- fondul pentru închiderea depozitului de deșuri și urmărirea acestuia postînchidere, unde este cazul, în conformitate cu prevederile legale și potrivit aprobării autorității administrației publice locale;

- o cotă de profit.

Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate se face potrivit formulei:

$T(1) = T(0) + \Delta(t)$, unde:

$T(1)$ - tariful modificat;

$T(0)$ - tariful actual;

$\Delta(t)$ - creșterea de tarif;

Creșterea de tarif se calculează după următoarea formulă

$\Delta(t) = [\Delta(ct) + \Delta(ct) \times r\%] / Q \times ST^*$

$\Delta(t)$ - creșterea de tarif;

$\Delta(ct)$ - creșterea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri;

$r\%$ - cota de profit a operatorului;

Q - cantitatea programată în unități de măsură specifice, determinată de condițiile concrete în care se prestează activitatea.

În situația în care la activitatea specifică serviciului de salubritate se include o cotă de dezvoltare pentru infrastructura sistemului public, formula de modificare se adaptează în mod corespunzător.

În cele ce urmează sunt prezentate formule pentru fisele de fundamentare a stabilirii, precum și a modificării sau ajustării tarifului propus pentru serviciul de salubritate:

**FIȘA DE FUNDAMENTARE
pentru stabilirea tarifelor la activitățile specifice
serviciului de salubritate**

T

Specificație	U/M	Programat anual lei	Tarif propus lei/UM
1. Cheltuieli materiale, din care:			
Combustibil și lubrifianți			
Energie electrică tehnologică			
Piese de schimb, utilaje			
Materii prime și materiale consumabile			
Echipament de lucru și protecția muncii			
Reparații			
Amortizarea utilajelor și mijloacelor de transport			
Redevență			
Cheltuieli cu protecția mediului			
Alte servicii executate de terți			
Alte cheltuieli materiale			
2. Cheltuieli cu munca vie:			
- salarii			
- CAS			
- fond șomaj			
- CASS			
- fond accidente și boli profesionale			
- cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații			
- fond garantare creanțe salariale			
- alte cheltuieli cu munca vie (inclusiv tichete de masă)			
3. Taxe licențe			
4. Cheltuieli cu închirierea utilajelor			
5. Cheltuieli cu depunerea în rampă			
6. Fond pentru închiderea depozitului de deșeuri și urmărirea acestuia postînchidere			
7. Alte cheltuieli			

A. Cheltuieli de exploatare (1+2+3+4+5)			
B. Cheltuieli financiare			
I. Cheltuieli totale (A+B)			
II. Profit			
III. Cotă de dezvoltare			
IV. Venituri obținute din activitatea de salubritate (I+II+III)			
V. Cantitate programată			
VI. Tarif, exclusiv TVA (IV:V)		$T = \frac{V}{Q}$	
VII. TVA			
VIII. Tarif, inclusiv TVA			

**FIȘA DE FUNDAMENTARE
pentru ajustarea sau modificarea tarifelor
la activitățile specifice de salubritate**

T

Specificație	U/M	Fundamentarea anterioară		Propus		
		Total lei	Unitar lei/UM	Total lei	Total creșteri	Unitar lei/UM
1. Cheltuieli materiale, din care:						
Combustibil și lubrifianți						
Energie electrică tehnologică Piese de schimb, utilaje						
Materii prime și materiale consumabile						
Echipament de lucru și protecția muncii						
Reparații						
Amortizarea utilajelor și mijloacelor de transport						
Redevență						
Cheltuieli cu protecția mediului						
Alte servicii executate de terți						
Alte cheltuieli materiale						
2. Cheltuieli cu munca vie, din care:						
- salarii						
- CAS						
- fond șomaj						
- CASS						
- fond accidente și boli profesionale						
- cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații						
- fond garantare creanțe salariale						
- alte cheltuieli cu munca vie (inclusiv tichete de masă)						
3. Taxe licențe						
4. Cheltuieli cu închirierea utilajelor						
5. Cheltuieli cu depunerea în rampă						

6. Fond pentru închiderea depozitului de deșeuri și urmărirea acestuia postînchidere						
7. Alte cheltuieli						
A. Cheltuieli de exploatare (1+2+3+4+5)						
B. Cheltuieli financiare						
I. Cheltuieli totale (A+B)					Delta(ct)	
II. Profit						
III. Cotă de dezvoltare						
IV. Venituri obținute din activitatea de salubritate (I+II+III)						
V. Cantitate programată						
VI. Tarif, exclusiv TVA (IV:V)			T(0)		Delta(t) = valoarea creșterii/cantitate	T(1) = T(0) + Delta(t)
VII. TVA						
VIII. Tarif, inclusiv TVA						

4. Planul de creștere a tarifelor servicii de salubritate (Exemplu)

Creșteri tarifare stabilite la nivelul anului 2015 (n), inflația se va calcula de la					
Localitatea	Tarif inițial	Creșteri anuale în termeni reali*			
		2016	2017	2018	2019
	n	n+1	n+2	n+3	n+4
Populație					
Agenti Economici					
Populație					
Agenti Economici					
Populație					
Agenti Economici					

*Creșterile anuale în termeni reali sunt stabilite la nivelul anului 2015 și **nu includ inflația în perioada dintre ajustările tarifare și nici taxa pe valoarea adăugată**. Ajustările anuale de tarif se vor face cel târziu la data de a fiecărui an, cu luarea în calcul a inflației (indicele prețurilor de consum publicat lunar de Institutul Național de Statistică) și a creșterilor impuse în termeni reali din tabelele de mai sus.

Tariful la datele respective va fi calculat conform următoarei formule:

$$\text{Tarif}_{n+i} = \text{Tarif}_{n..} (1+a_{n+1}) .. (1+a_{n+2}) .. \dots .. (1+a_{n+i}) .. I_{n+i}$$

Unde:

Tarif_{n+i}: Tariful la data n+i

Tarif_n: Tariful inițial

a_{n+1}, a_{n+2}: Tarif ajustat în termeni reali, pentru datele n+1, n+2

a_{n+i}: Tarif ajustat în termeni reali, pentru data n+i

I_{n+i}: Inflația aferentă ajustării n+i care se calculează conform următoarei formule:

$$I_{n+i} = \frac{CPI \cdot (1+INF)^{m/12}}{IPI}$$

unde:

CPI: Cel mai recent Indice al prețurilor disponibil;

IPI: Indicele prețurilor inițial, de la data Tarifului n (data intrării în vigoare a strategiei tarifare);

INF: Inflația pentru perioada de 12 luni înainte de cel mai recent Indice al prețurilor disponibil;

m: Numărul de luni între data celui mai recent indice de preț disponibil și data efectivă a noului tarif;

Indicele Preturilor: Indicele Prețurilor de Consum publicat lunar de Comisia Națională de Statistică a Republicii Moldova.

Tarifele mai sus menționate reprezintă o estimare a tarifelor minime necesare luând în considerare evoluția viitoare a condițiilor de operare.